

שאל אביר ויגיד

זמני השבת (ת"א):

כניסת השבת: 19:23

יציאת השבת: 20:27

ח' סיון תשע"ד

גיליון מס' 170

שאלות ותשובות על הפרשה

מאת ר' עזרא מרום

עונג שלבת

"דבר אל אהרן ואמרת אליו בהעלתך את הנרת אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות" (ח', ב')

לכל האותיות יש, כידוע, חלק נסתר. אנו לא הוגים את האותיות בשלמותן, לא בדבור ולא בכתיבה. כך, לדוגמא, האות למ"ד מדברת ונכתבת רק עם הל' שבה, אולם יש לה מילוי - אלו הן האותיות מ' וד'. וכך כל האותיות.

ואומר רבנו יוסף חיים מבגדד ה"בן איש חי", כי מילוי האותיות של המילה

"מנורה" שוות למלה "זית". כיצד? המילוי של האות מ"ם בגימטריא הוא ארבעים; מילויה של האות נו"ן שווה

לחמישים ושש. מילויה של האות ו"ו עולה לשש. המילוי של האות רי"ש שווה לשלש מאות ועשר ומילוי האות ה"ה בגימטריא שווה לחמש. סך כל המילויים של אותיות המלה "מנורה" עולים לארבע מאות ושבע עשרה כמניין "זית" בגימטריא.

ולפי זה מוסבר היטב הפסוק "אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות". פני המנורה" הינו האותיות שבפנים המנורה, כלומר המילוי של האותיות "מנורה", שהוא שווה בגימטריא למילה "זית", על ידו "יאירו שבעת הנרות", שמצוות הדלקת נרות המנורה בשמן זית.

הרב שלמה לוונשטיין

1. "בהעלותך את הנרות". למה נאמר לשון "עליה"? א. הלהבה עולה מאליה. ב. הייתה מעלה (מדרגה) לפני המנורה והכהן היה עומד עליה.
2. למה נסמכה פרשת המנורה לפרשת הנשיאים? כי חלשה דעתו של אהרן בגלל שלא השתתף בחנוכת הנשיאים ולכן הקב"ה אמר לו: "שלך גדולה משלהם".
3. משה התקשה במעשה המנורה והקב"ה הראה לו באצבע. באילו עוד 2 דברים התקשה משה? קידוש החדש וטומאת השרצים.
4. על הלוויים נאמר: "נתונים נתונים המה לי". מה משמעות הכפילות הזו? לפי רש"י, נתונים ל-2 דברים: למשא ולשיר.
5. בפסוק י"ט כתוב 5 פעמים "בני ישראל". מה משמעות הדבר? ללמדנו את חיבתן של ישראל לפני ה', כמנין 5 חומשי תורה.
6. במשך כמה שנים הוכשרו הלוויים לתפקידם? רש"י במשך 5 שנים: מגיל 25 עד 30.
7. איזה שבת היא המאסף במסעות? שבת דן.
8. פסח שני נקרא גם "פסח קטן". מתי חלים: א. פורים קטן? ב. כפור קטן? א. בשנה מעוברת בט"ו אדר א. ב. בכל ערב ראש חודש.
9. מה למדים מהמלה במועדו בפסוק על קרבן פסח "תעשו אותו במועדו"? קרבן פסח מוקרב אפילו בשבת וגם במצב של טומאה.
10. מי היה הנער שסיפר למשה על אלדד ומידד שמתנבאים במחנה? (רש"י) גרשום בנו של משה.
11. מנין למדים שאין השכינה שורה על פחות מ-22,000 מישראל? לומדים זאת מהפס': "שובה ה' רבבות אלפי ישראל" (יבמות ס"ד).
12. מה למדים מהכפילות בפסוק: "על פי ה' יסעו ועל פי ה' יחנו"? על כל פעולה צריך האדם לומר: בעזרת ה' או אם ירצה ה'. רמז לכך בפסוק: "עצת ה' היא תקום" (משלי י"ט).
13. איזו הלכה נלמדת מכך ש-"ויהי בנסוע הארון" מוקף ב 2 נונים? מצילים ספר תורה מהשריפה בשבת רק אם יש בו 85 אותיות לפחות (כמספר האותיות בפסקה זו). (שבת קט"ו ע"א)
14. "ויהי טעמו (של המן) כטעם לשד השמן". איזה טעם אחר היה לו? ב. מה סיבת השינוי? א. כצפיחית בדבש (שמות ט"ז). ב. זקנים טעמו בו דבש, תינוקות טעמו שמן (שמות רבה כ"ה).
15. "והאיש משה ענו מכל האדם". מה רמוז במילה "אדם"? רמז ל 3 ענויים, ר"ת: אברהם, דוד, משה. אברהם אמר: "אנכי עפר ואפר" (בראשית י"ח כ"ז). דוד אמר: "ואנכי תולעת ולא איש" (תהילים כ"ב ז). ומשה אמר: "ונחנו מה" (שמות ט"ז ז).
16. לאיזו מטרה שמשו 2 חצוצרות הכסף? למקרא העדה ולמסע את המחנות.
17. מי אמר למי "והיית לנו לעיניים"? משה ליתרו.
18. בפרשתנו נאמר: "כאשר ישא האומן את היונק". על מי בתנ"ך נאמר שהיה: א. אומן? ב. אומנת? א. מרדכי - "ויהי אומן את הדסה" (אסתר). ב. נעמי - טיפלה בנכדה עובד בן

- מדברי הטמאים למשה: "למה נגרע לבלתי הקריב את קרבן ד' במועדו?" (7,ט)
22. לאיזו אבן יקרה נמשל המן? בדולח.
23. א. איזו תפילה התפלל משה לרפואת מרים?
ב. מדוע התפילה קצרה כל כך?
א. התפילה: א-ל נא רפא נא לה.
ב. 2 סיבות לכך לפי רש"י:
1. כדי שלא יאמרו ישראל, אחותו בצרה ובמקום לעזור לה הוא מתפלל.
2. שלא יאשימו את משה באפליה: רק בשביל אחותו הוא מאריך, אך בשבילנו לא.

- רות: "ותהי לו אומנת". (רות, ד' 16).
19. על השלו נאמר: "הממעט אסף עשרה חמרים". על מה נאמר בתורה: "ויצברו אותו חמרים חמרים?"
על הצפרדעים במכת צפרדע (שמות ח' 10).
20. בפרשתנו מסופר על השלו ששימש מקור לאכילת בשר. בתנ"ך מסופר על איש שציפורים הביאו לו אוכל:
א. מי האיש?
ב. באיזה סוג ציפורים מדובר?
א. אליהו הנביא. ב. העורבים.
21. מאיזה פסוק לומד רש"י את הכלל: "מגלגלים זכות ע"י זכאי?"

חידון באדיבות פרסומא אתר מידע לקהילה הדתית ברהובות

- קורבן פסח? (ט, ג)
- "ויהי אנשים... ולא יכלו לעשות - הפסח"
8. היו אנשים שלא יכלו להקריב את הפסח (ט, ו).
- א. מדוע לא יכלו אנשים אלו להקריב?
ב. מה הם מבקשים ממשה?
ג. מי הם הזכאים לעשות פסח שני? (ט, י)
- "עשה לך... חצוצרת פסח - מקשה" (י, ב)
9. כמה חצוצרות היו ומאיזה חומר נעשו?
10. למה שימשו החצוצרות? (ג' שימושים)
- "ויאמר משה, לחבב בן-רע ואל המדיני חתן משה" (י, כ"ט)
11. כיצד נקרא יתרו בפרשתנו? מדוע נקרא כך? (רש"י)
12. מה מבקש ממנו משה וכיצד הוא משיב לו?
13. מה היה חטאה של מרים כלפי משה? (י"ב, א)
14. מה היה עונשה? (י"ב, י)

- "דבר, אל-אהרן, ואמרתי, אליו: בהעלתך את-הנרת, אל-מול פני המנורה" (ח, ב')
1. אחרי פרשת הנשיאים שבה נסתיימה פרשת נשא, מתחילה פרשתנו בפרשת המנורה, מדוע? (רש"י, ח, ב')
- "אל-מול פני המנורה, יאירו שבעת הנרות"
2. לאן פונה כל אחד מקני המנורה? (רש"י, ח, ב)
- "קח, את-הלויים, מתוך בני ישראל; וטהרתם, אתם" (ח, ו')
3. אלו פעולות נעשות בגופם של הלויים על מנת לטהרם? (ח, ז')
4. מה מצווים בני ישראל לעשות ללויים? (ח, י')
5. מה מצווה אהרון לעשות ללויים? (ח, יא)
- "ואקח, את-הלויים, תחת כל-בכור, בבני ישראל"
6. מדוע מחליף ה' את הבכורות בלויים? (רש"י, ח, י"ח)
- "וידבר משה אל-בני ישראל, לעשת הפסח" (ט, ב')
7. מהו התאריך בו אנו מקריבים את

"והאיש משה, ענו מאד מכל, האדם, אשר, על-פני האדמה"

ביום שמרן הרב אליהו זצ"ל הפסיק את כהונתו כרב ראשי לישראל, הוא עשה מסיבת הודיה, "ויום טוב היה עושה לאוהביו בצאתו בשלום את הקודש", כמו כהן גדול שעושה מסיבה שיוצא מקודש הקדשים.
באותו מעמד סיפרו הרבה שבחים על מרן הרב והוא היה כל הזמן מחייך.

אחרי שבירכו כל המברכים, מרן הרב סיפר סיפור: אתם יודעים שיש כאלה שקוראים לי "מרדכי אליהו" ויש קוראים לי בשם "מרדכי בן אליהו". בספר טלפונים אני מופיע בשם השני. אבל ביום יום כולם קוראים לי בשם הראשון.

יש יהודי שעובד בבית דפוס בירושלים שקוראים לו מרדכי אליהו. כשאנשים פותחים את ספר הטלפונים הם מוצאים אותו, ופעם אחת פגשתי אותו והוא סיפר לי שיש לו חיים מאוד קשים. אנשים מתקשרים אליו ושואלים שאלות, והוא אומר להם: "אני לא רב, אני רק אדם פשוט". והם אומרים לו: "אנחנו יודעים שכבודו עניו, בבקשה תענה לנו על השאלה". והדפס הזה מסביר להם שהוא באמת לא הרב, ולוקח להם זמן להבין את זה.

אמר לו מרן הרב: אם כן, תעשה לעצמך מספר חסוי. "חס ושלום" ענה אותו יהודי, "אני בסופו של דבר נותן להם את המספר שלך, וזו זכות גדולה בשבילי לעזור לאנשים לקבל תשובה הלכתית מסודרת".

סיים מרן הרב: כשאתם סיפרתם את כל השבחים אמרתי בליבי, הרי אני יודע שהשבחים שאמרתם הם מוגזמים. חשבתי בליבי למה לי להעיר לכם, בוודאי אתם מתכוונים על מרדכי אליהו השני.

מתוך "אביהם של ישראל"

זכות הלימוד בעלון מוקדשת לצוריה בן מיכל